

Okresný úrad Pezinok odbor krízového riadenia

Č.p.:OU-PK-OKR-2024/002777-1

Počet listov: 13

v Pezinku 1.3.2024

SCHVAĽUJEM

Ing. Miroslav Hirko
vedúci OKR OÚ

VÝPIS Z
ANALÝZY ÚZEMIA OKRESU PEZINOK
Z HĽADISKA VZNIKU MOŽNÝCH
MIMORIADNÝCH UDALOSTÍ

2024

Okresný úrad, odbor krízového riadenia zabezpečuje výkon štátnej správy na úseku civilnej ochrany obyvateľstva, krízového riadenia, hospodárskej mobilizácie, obrany štátu a na úseku ochrany utajovaných skutočností v územnom obvode Okresného úradu Pezinok. OÚ PK v zmysle § 14 ods. 1 písm. f) zákona NR SR č.42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov riadi po odbornej stránke a kontroluje plnenie povinností právnických osôb, fyzických osôb a obcí v civilnej ochrane. K naplneniu tejto úlohy vydáva plánovací dokument pre obce, právnické osoby a fyzické osoby (ďalej len „PO a FO“) vo svojom územnom obvode vo forme „Plánu hlavných úloh“.

Kontakty na odbor krízového riadenia Okresného úradu Pezinok

Adresa	Spojenie		Úradné hodiny	
Okresný úrad Pezinok odbor krízového riadenia Štefánikova 10 902 01 Pezinok	telefón	09010 507 101 (hotovosť)	Pondelok Utorok Streda Štvrtok	08.00-15.00 hod.
			Piatok	08.00-14.00 hod.
	e-mail	okr.pk@minv.sk		

Zamestnanci odboru krízového riadenia OÚ Pezinok

Meno a priezvisko	Telefón, e-mail	Funkcia
Ing. Miroslav Hirko miroslav.hirko@minv.sk	033/6412022 09010 507 103	vedúci OKR OÚ PK
Zamestnanci		
JUDr. Peter Jedinák peter.jedinak@minv.sk	033/6412264 09010 507 101	odborný radca OKR OÚ PK

Plocha územného obvodu

Územný obvod okresu Pezinok zaberá rozlohu 375,54 km².

Územie okresu Pezinok vyplňajú tri odlišné geomorfologické celky: pohorie Malé Karpaty, Trnavská pahorkatina a Podunajská rovina

Rozloha obvodu	Plocha	m. j.	Percentá
Celková rozloha	37 554	ha	100,0 %
Poľnohospodárska pôda	17 528	ha	46,6 %
Les	16 083	ha	42,8 %
Vodná plocha	454	ha	1,2 %
Zastavaná plocha	2 203	ha	5,9 %
Ostatná plocha	1 286	ha	3,4 %

Okres Pezinok	Ukazovateľ – osoba	celkom	muži	ženy
	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva	69 623	33 849	35774
	Narodení	768	395	373
	Zomretí	714	373	341
	Prirodzený prírastok	52	22	30
	Priťahovaní na trvalý pobyt	1118	527	591
	Vystáňovaní z trvalého pobytu	730	336	394
	Migračné saldo	338	191	197
	Celkový prírastok	440	213	227
	Živonarodení	766	395	371

❖ Hospodárska charakteristika územia

Najvýznamnejším hospodárskym odvetvím, ktoré môže byť potenciálnym zdrojom vzniku mimoriadnych udalostí a môže významne ovplyvniť ich priebeh je najmä poľnohospodárstvo a potravinársky priemysel. V hospodárskej činnosti územného obvodu okresu prevláda poľnohospodárska výroba zameraná najmä na pestovanie vína, obilnín, krmovín, ovocia, chov hydiny, produkciu vajec, chov hospodárskych zvierat, ošípaných a hovädzieho dobytká. V jednotlivých prípadoch sa vyskytuje aj chov oviec. Zaznamenaná je aj výroba potravín, mlieka, mäsa, pekárenských výrobkov, vína a nealkoholických nápojov.

Poľnohospodárska výroba je realizované predovšetkým v pôsobnosti ešte zachovaných poľnohospodárskych družstiev a drobných podnikateľov. V rámci poľnohospodárskej produkcie prevláda rastlinná výroba orientovaná na pestovanie viniča, husto siatych obilnín, kukurice a olejní (repka olejná a slnečnica).

Zoznam najdôležitejších poľnohospodárskych subjektov - okres Pezinok

p. č.	Názov	Kontakt	Výmera(v ha)
1.	Poľnohospodárske družstvo Báhoň - rastlinná výroba	033/645 5130	500
2.	Poľnohospodárske družstvo Budmerice - rastlinná výroba - chov ošípaných, mlieka - výroba mäsových výrobkov a mlieka	033/644 8181	1530
3.	Agrovin a.s. Častá - rastlinná, muštové hrozno, ovocie	033/649 5518 033/649 5218	620
4.	Poľnohospodárske družstvo Doľany - rastlinná výroba rastlinná výroba a víno	033/649 9128 033/649 9305	650
5.	AGROLIPT s.r.o. Dubová - rastlinná výroba	033/642 9320 0903 262 269	
6.	Poľnohospodárske družstvo Jablonec - rastlinná výroba	033/648 8122	520
7.	V a PD Modra - rastlinná výroba - výroba vína	033/647 3636	1000
8.	VVPD Karpaty - Pezinok Grinava - rastlinná výroba, pestovanie ovocia - výroba vína	033/642 2409 033/642 2410	400

9.	Poľnohospodárske družstvo Svätý Jur - rastlinná výroba - výroba vína	02/44 971 254 02/44 971 004	120
10.	Poľnohospodárske družstvo Šenkvice - rastlinná výroba, výroba mlieka	033/649 6124	1241
11.	Poľnohospodárske družstvo Viničné - Slov. Grob - rastlinná výroba - výroba mlieka, výroba vína	033/647 6102	1490
12.	Poľnohospodárske družstvo Vištuk - rastlinná výroba	033/644 6130	1000

Poľnohospodárska výroba môže byť potenciálnym zdrojom vzniku mimoriadnych udalostí najmä:

- požiar suchej plodiny na poli alebo pri jej spracovaní resp. skladovaní
- rozsiahle ochorenie plodín, prípadne pôd na ktorých sú pestované s dopadom na zdravie a výživu obyvateľstva, úžitkových zvierat resp. hydiny
- vtáčia chrípka ako vysoko nákazlivé prenosné ochorenie vtákov a hydiny

Mimoriadne udalosti (MU) v súvislosti s únikom, horením alebo neadekvátnym použitím pesticídov, umelých hnojív alebo iných chemikálií je málo pravdepodobná vzhľadom na ich nízke zásoby.

Potravinársky priemysel - výroba potravinárskych tovarov a produktov je sústredená do miest - Pezinok, Svätý Jur, Modra, Častá, Šenkvice a Budmerice.

Najvýznamnejšie potravinárske podniky a predmet ich činnosti v tabuľke:

p. č.	Názov podniku	Predmet činnosti
1.	FRAMIPEK Šenkvice	výroba chleba a pečiva
2.	BAGETA, Konzorcium Pezinok	výroba chleba a pečiva
3.	Viedenské pekárne Modra	výroba chleba a pečiva
4.	Pekáreň Častá	výroba chleba a pečiva
5.	SEMEZ IZ, s. r. o Svätý Jur	výroba chleba a pečiva
6.	PEM - Eduard Pribul Slovenský Grob	výroba chleba a pečiva
7.	MIGAMI s.r.o. - Slovenský Grob	výroba cestovín

Technologický proces, ako aj požiadavky na trvanlivosť potravinárskych výrobkov vyžadujú realizáciu chladenia resp. mrazenia. S používaním chladiaceho média amoniaku, ktorý je nebezpečnou látkou (NL) súvisia tiež najväčšie riziká vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom NL. V súčasnej dobe však sú výrobcami preferované nové technológie, ktoré podstatne znížili prípadné riziká. K ďalším potenciálnym zdrojom ohrozenia v oblasti potravinárskej výroby patria - iné nebezpečné látky, vstupné energetické zdroje, tlakové nádoby plynov, možná výbušnosť látok (produktov napr. múka), ktoré sú zaradené medzi nebezpečné látky len za určitých špeciálnych podmienok.

Priemyselné podniky

Z ostatných hospodárskych odvetví je zastúpené tiež rôznorodé strojárstvo, objekty energetiky, elektrotechniky, klimatizácie, vzduchotechniky, merania a regulácie, stavebníctvo, výroba stavebných hmôt, spracovania textilu, plastov a obalov, drevovýroba, textilná a ľudovo-umelecká tvorba. U týchto podnikov nie je predpoklad, že by mohli byť zdrojom vzniku mimoriadnej udalosti, poprípade že by mohli významne ovplyvniť priebeh mimoriadnej udalosti.

Oblasti možného ohrozenia života a zdravia vznikom chorôb a epidémií

Okres Pezinok môže byť postihnutý šírením infekčných chorôb akými sú chrípka, vtáčia chrípka, SARS, COVID a ďalšie. Prenos vírusových ochorení je najčastejšie z chorého človeka vzdušnou cestou a to najmä pri dýchaní, kýchaní, kašľaní a nepriamo aj kontaminovanými predmetmi. Vírus infikuje bunky sliznice dýchacieho traktu. Šírenie prebieha najrýchlejšie v miestach s väčšou kumuláciou osôb, ako sú predškolské a školské zariadenia, hromadné dopravné prostriedky, väčšie pracovné kolektívy.

V poslednom období je zaznamenaný zvýšený výskyt respiračných ochorení u ľudí, kde nákaza je prenášaná kvapôčkovou infekciou. Vzniknutá situácia je spojená aj s celosvetovou pandémiou vírusu Covid-19 a posúva povinnosť FO a PO starať sa o život a zdravie na novú, doteraz nepoznanú úroveň. COVID 19 je akútne respiračné infekčné ochorenie, vyvolané koronavírusom SARS-COV-2, ktoré sa prenáša z človeka na človeka primárne vzdušnou cestou. Prvýkrát bol identifikovaný u pacientov so závažným respiračným ochorením už v decembri roku 2019 (v čínskom meste Wu-chan) a rýchlo sa rozšíril do celého sveta. COVID-19 postihuje najmä dýchací systém, vo vážnych prípadoch vyvoláva ťažký zápal pľúc a môže viesť až k úmrtiu. Vírus sa prenáša kvapôčkami sekrétu pri kašli, kýchaní a rozprávaní. Ohrozuje osoby, ktoré sú v blízkom alebo dlhšie trvajúcom kontakte s nakazeným. K prenosu dochádza predovšetkým kontaktom s infikovanou osobou, ktorá najmä pri rozprávaní, kašľaní a kýchaní šíri infekčné kvapôčky do svojho okolia. Infekcia sa prenáša aj cez kontaminované predmety. Inkubačný čas (čas od nakazenia po prvé príznaky ochorenia) COVID-19 je 2 až 14 dní, môže byť aj dlhší až do 21 dní. Najčastejšie sa príznaky ochorenia prejavia do 5 dní od nakazenia. Za najviac infekčnú sa považuje osoba s prítomnými klinickými príznakmi. Osoba je infekčná už pred nástupom prvých príznakov. Ochorenie môže prebiehať aj bez zjavných klinických príznakov. Infekčnosť ochorenia postupne klesá. Osoby, ktoré sú pozitívne testované na RT PCR na prítomnosť vírusu SARS-COV-2 a nejavia žiadne príznaky ochorenia sa od 5-teho dňa po nakazení nepovažujú za infekčné. Z dôvodu efektívneho predchádzania nežiaducich javov a zmiernenia následkov sa odporúča vypracovať vlastný Pandemický plán.

Komplexné požiadavky na prevenciu, epidemiologickú bdelosť a kontrolu prenosných ochorení upravuje aj nariadenie vlády SR č. 337/2006 Z.z. Materiál o. i. definuje mimoriadnu epidemiologickú udalosť ako výskyt prenosného ochorenia, alebo výskyt podozrenia na takéto ochorenie, ale aj úmrtie ako prenosné ochorenie nad očakávanú úroveň v danom mieste a čase. Takáto mimoriadna udalosť vzniká pri podozrení na výskyt chorôb, ktoré vznikajú pri rýchlo sa šíriacich a život ohrozujúcich nákazách ako sú hemoragické horúčky, cholera, vtáčia chrípka, pľúcny mor, žltá zimnica. Týka sa to aj hromadného výskytu prenosných ochorení a pri použití

biologických bojových látok. Tieto látky môžu byť použité vo forme aerosólu (baktérie, vírusy) vytvoreného v ovzduší alebo v uzatvorenom priestore priamo alebo prostredníctvom vetracích zariadení, vypustením infikovaného hmyzu (vši, blchy, muchy a pod.), infikovaním vodných zdrojov, potravín, alebo krmovín. Pri podozrení z úniku alebo pri úniku biologickej látky resp. pri použití biologických prostriedkov sa postupuje tak, ako pri úniku nebezpečnej chemickej látky. Pokiaľ sa potvrdí ochorenie obyvateľstva a hrozí hromadný prenos takýchto ochorení, prijímajú sa opatrenia na likvidáciu takýchto následkov. K takýmto opatreniam likvidácie patria:

- dezinfekcia, dezinsekcia a deratizácia
- určenie priestorov na hromadné pochovávanie

Právnické a fyzické osoby vykonávajúce dezinfekciu, dezinsekciu a deratizáciu:

1. **DERO-ZDRUŽENIE**, Švermova 19, Pezinok , telefón.: 033/640 3999
2. **Jozef Bagin, GARANT**, Hlavná 64, Slovenský Grob, m. č.: 0905651258
3. **GARANT DDD Pätoprstý Jozef**, Neradová 1310/25, 902 01 Pezinok, telefón: 033/642 30 76
4. **DDD služby, Milan Konfráter**, Banícka 52, Pezinok, m. č.: 0905224805
5. **Lespar, Miroslav Budinský**, M. R. Štefánika 38, 902 01 Pezinok, m. č.: 0905 704 867
6. **Ladislav Ružek**, Sládkovičova 1129/29, 902 01 Pezinok, m. č.: 0904 672 846
7. **Ing. Ružek Dušan**, Jablonec č. 40 90086, okres Pezinok telefón: 033/648 82 03

Prehľad možností ohrozenia biologickými prostriedkami

- a) Mimoriadna udalosť pri preprave biologických látok
- b) Mimoriadne udalosti na pracoviskách s biologickými látkami
- c) Bioterorizmus
- d) Použitie biologických prostriedkov vo vojnovom konflikte

System biologickej ochrany tvoria organizačné, technické, proti epidemické, proti epizootické, hygienické a iné súvisiace opatrenia, opatrenia na zabezpečenie varovania obyvateľstva a vyznutenia určených osôb, nepretržitého pozorovania a monitorovania, individuálnej a kolektívnej ochrany na obmedzenie a odstránenie následkov napadnutia biologickými prostriedkami teroristickým spôsobom v dobe mieru alebo v prípade vojnového konfliktu.

Napadnutie biologickými prostriedkami je ich použitie v prípade vojnového konfliktu s cieľom spôsobiť straty na obyvateľstve, zvieratách a poľných kultúrach, narušiť bežný chod života a ekonomiky, zničiť protivníka, znížiť jeho bojaschopnosť alebo spomaliť činnosť jeho síl vytvorením rozsiahlych kontaminovaných priestorov.

a) Ochorenia zvierat (identifikácia fariem, kde môžeme zaznamenať masívne ochoreniu zvierat)

Oblasť živočíšnej výroby je zameraná na chov ošípaných, hovädzieho dobytku a hydiny. Objekty živočíšnej výroby a najmä veľkochovy sú možnými zdrojmi epidémií alebo pandémieí. Chov hospodárskych zvierat má v posledných rokoch na území okresu klesajúcu tendenciu. Poľnohospodárske podniky, ktoré sa zaoberajú živočíšnou výrobou prechádzajú z chovu hovädzieho dobytku na chov hydiny. Chov ošípaných zachováva už len menší počet

poľnohospodárov. V chove oviec bol zaznamenaný nepatrný progres. Obmedzením živočíšnej výroby v poľnohospodárstve došlo i k zníženiu výskytu prenosných ochorení zvierat a šíreniu rozsiahlych nákaz. Z prenosných ochorení zvierat je možné predpokladať výskyt ochorení hlavne u hovädzieho dobytku a to napr. Bovinná spongiformná encephalopatia (BSE), nazývaná tiež „choroba šialených kráv“. Klasický mor ošípaných (KMO) je vírusové ochorenie, ktoré sa obmedzuje len na jeden druh zvierat. Postihuje ošípané a diviaky, ktoré sú prirodzeným hosťiteľom vírusu. Vznik slintačky a krívačky (SLAK) - nákaza sa šíri priamym stykom chorých zvierat so zdravými, ako aj nepriamo prostredníctvom živých prenášačov a rôznych materiálov, predmetov s ktorými prišli choré zvieratá do styku. Výskyt uvedených ochorení vo zvýšenej miere nebol na území okresu Pezinok v poslednej období evidovaný.

Pri chove hydiny sa však opakovane vyskytla vtáčia chrípka. Prirodzeným rezervoárom vírusu sú voľne žijúce vodné vtáky. Vysokopatogénne subtypy vírusu vtácej chrípky A(H5N1) spôsobujú u zvierat vysokú smrtnosť, zatiaľ čo nízko patogénne spôsobujú mierne ochorenie alebo asymptomatickú infekciu. Vysokopatogénny (Vpťg) na rozdiel od ostatných subtypov môže infikovať aj cicavce, vrátane mačiek či ošípaných. Vpťg preukázal tiež schopnosť prenosu na človeka, u ktorého však ostáva len malo adaptovaný. Preto je prenos z vtákov na človeka zriedkavý. Ochorenie spôsobené vírusom vtácej chrípky sa obvykle primárne prejavuje respiračnými príznakmi. Klinický priebeh ochorenia u ľudí závisí od vlastností vírusu vtácej chrípky a od predchádzajúceho zdravotného stavu infikovanej osoby. Často je charakterizovaný počiatočnou horúčkou a kašľom s rýchlym postupom ochorenia do dolných dýchacích ciest. Príznaky ochorenia horných dýchacích ciest nemusia byť prítomné u všetkých pacientov. Presná inkubačná doba sa pohybuje od niekoľkých hodín, 3 až 10 a viac dní v závislosti od množstva, cesty prenosu a virulencie vírusu. Priebeh ochorenia je akútny a v prípade vysoko-virulentných kmeňov perakútny - je skrátená doba prepuknutia predmetného ochorenia.

V rámci prevencie chovoch hydiny je dôležité zabrániť priamemu a nepriamemu kontaktu voľne žijúcich vtákov, zvlášť vodného vtáctva s hydinou; zabezpečiť prísne oddelenie vodnej hydiny od ostatnej; novo kúpenú hydinu umiestniť do priestorov, ktoré boli vopred vyčistené a dezinfikované. Hydinu vo voľnom výbehu kŕmiť a napájať v uzavretom priestore alebo pod prístreškom, ktorý dostatočne bráni prilietavaniu voľne žijúcich vtákov a zamedzuje kontakt voľne žijúcich vtákov s krmivom a vodou určenou pre hydinu; bezodkladne oznamovať príslušnému orgánu veterinárnej správy akékoľvek klinické príznaky vtácej chrípky u hydiny (zistené skutočnosti je možné vykonať aj na linke 112). Jedinci, ktorí prišli do priameho kontaktu s chorým alebo uhynutým divým vtáctvom/hydinou, sú povinní dôsledne dodržiavať zásady osobnej hygieny. Základom je dôkladné umývanie rúk, dezinfekcia a využívanie ochranných prostriedkov vrátane dýchacích ciest.

Možné infekcie, nákazy a ochorenia zvierat v tabuľke

Ochorenie	Inkubačná Doba	Smrteľnosť a spôsob prenosu	Ochrana	Poznámka
Mor dobytku	3 – 9 dní	Dobytok 15 až 95 %, vysoko nákazlivý	Vakcína	V Európe sa nevyskytuje
SLAK	2 – 5 dní	Dobytok, ovce a ošípané 5% vysoko nákazlivý		Napáda dobytok, ošípané, ovce, kozy

Horúčka údolia Rif	1 – 3 dni	Ovce 20 až 95 %, dobytok, 10 %, prenos komármi	Vakcína	Obmedzuje sa na severnú Afriku
Africký mor ošípaných	4 – 7 dni	Ošípané 99 %, vysoko nákazlivý	Neexistuje vakcína	Obmedzuje sa na Afriku a Stredomorie
Mor hydiny	1 – 4 dni	Kurence 85 – 95 %, vysoko nákazlivý	Vakcína	
Newcastelská choroba	4 – 8 dni	Kurence 85 – 95 %, vysoko nákazlivá	Vakcína	Pôsobí veľké straty v produkcii vajec
Venezuelská vírusová encefalitída	3 – 10 dni	Nepárnokopytníky 60-90 % prenos komármi a muchami	Vakcína, ničenie prenášačov	Prenosná na človeka

Dohľad nad dodržiavaním opatrení v danej oblasti a úlohy k zamedzeniu ďalšieho šírenia vykonáva [Regionálna veterinárna a potravinová správa Senec so sídlom na ul. Svätoplukovej 1607/50, 903 01 Senec. Kontakt email.: \[riaditel.SC@vps.sk\]\(mailto:riaditel.SC@vps.sk\), telefón 02/45926212](#). RVPS Senec analyzuje vzniknutú situáciu a podľa výsledkov zasiahnutia, výskytu infekcie, nákazy alebo ochorenia zvierat neodkladne stanovuje pásmo dohľadu a záväzné úlohy pre rôzne subjekty.

Priestory na hromadné pochovávanie uhynutých a usmrtených zvierat

Priestory na pochovávanie a likvidáciu uhynutých zvierat, boli v okrese Pezinok zrušené. K likvidácii uhynutých zvierat bola RVPS Senec stanovená kafiléria Žilina. K pochovávaniu a ukončení činnosti kafilérie v Senci nie je doposiaľ vo výhlade žiadna lokalita, ktorá by spĺňala svoju funkčnosť na stanovený účel. Podľa vyjadrenia pracovníkov RVPS Senec, majiteľia a chovatelia zvierat majú v zmysle zákona samostatne uzatvorené zmluvy s asanačnými ústavmi v SR na likvidáciu zvierat. Pre potreby OÚ Pezinok v zmysle uznesenia vlády SR č.1021/2001 nie sú stanovené nové priestory na pochovávanie uhynutých zvierat. Predpoklad na riešenia predmetnej situácie RVPS Senec pri konkrétnej potrebe je rozhodnutie ad-hock.

Komplexné požiadavky na prevenciu, epidemiologickú bdelosť a kontrolu prenosných ochorení upravuje aj nariadenie vlády SR č. 337/2006. Materiál o. i. definuje mimoriadnu epidemiologickú udalosť ako výskyt prenosného ochorenia, alebo výskyt podozrenia na takéto ochorenie ale aj úmrtie na prenosné ochorenie nad očakávanú úroveň v danom mieste a čase. Takáto mimoriadna udalosť vzniká pri podozrení na výskyt chorôb, ktoré vznikajú pri rýchlo sa šíriacich a život ohrozujúcich nákazách ako sú hemoragické horúčky, cholera, vtáčia chrípka, pľúcny mor, žltá zimnica. Týka sa to aj hromadného výskytu prenosných ochorení a pri použití biologických bojových látok. Tieto látky môžu byť použité vo forme aerosólu (baktérie, vírusy) vytvoreného v ovzduší alebo v uzatvorenom priestore priamo alebo prostredníctvom vetracích zariadení, vypustením infikovaného hmyzu (vši, blchy, muchy a podobne), infikovaním vodných zdrojov, potravín, alebo krmovín. Pri podozrení z úniku alebo pri úniku biologickej látky resp. pri použití biologických prostriedkov sa postupuje tak, ako pri úniku nebezpečnej chemickej látky. Pokiaľ sa potvrdí ochorenie obyvateľstva a hrozí hromadný prenos takýchto ochorení, prijímajú sa opatrenia na likvidáciu takýchto následkov. K takýmto opatreniam patria

- dezinfekcia, dezinfekcia a deratizácia
- určenie priestorov na hromadné pochovávanie

Ohrozenie vodou

Na území okresu Pezinok sa nenachádzajú veľké vodné toky ani veľké vodné nádrže, ktoré by mohli ohroziť rozsiahlejšie územie a obyvateľov obcí územného obvodu. Zo skúseností však vieme, že k rozsiahlym a ničivým povodňam prichádza práve na malých povodiach a to vtedy ak je podložie vodou nasýtené, prší niekoľko dní za sebou a zrážky v pohorí Malých Karpát a príľahlej pahorkatine dosiahnu vyše 80 mm za deň. Vtedy už objem padlých vôd prevýši schopnosť neškodného odtoku korytami potokov a kanálov v nižších polohách a dochádza k povodni. Zvýšenou zrážkovou činnosťou môže vzniknúť povodeň na Pezinskom a Limbašskom potoku, Šúrskom kanáli, Stoličnom potoku a Gidre. Tieto prípady môžu viesť k rozsiahlym škodám na majetku občanov, obcí, štátu a na vodohospodárskych zariadeniach. V prípade, že by malokarpatské horské chrbty zasiahla mimoriadna zrážková činnosť /tak ako povodie Svinky 1998, alebo Krupinice/ došlo by aj na území okresu k obdobnej katastrofe, najmä v obci Píla na rieke Gidra, v obci Doľany na Bosniackom potoku, v obciach Limbach a Pezinok-Grinava na Limbašskom potoku, vo Svätom Jure na Jurskom potoku a k zaplaveniu aj v nižšie položených obciach územného obvodu Pezinok /Modra, Šenkvice, Vinosady, Viničné, Budmerice a Jablonec/. Vznikom povodní veľkého rozsahu narastá pravdepodobnosť narušenia bezpečnosti ohrozenia života a zdravia osôb, majetku a životného prostredia. Povodne veľkého rozsahu môžu byť spôsobené prírodnými javmi, najmä prívalovými dažďami, dlhotrvajúcimi vodnými zrážkami, v zime prudkým oteplením s dažďom vyvolávajúcim rýchle topenie sa snehu a pohyb ľadu, čo spôsobuje povodne na rozsiahlom území v povodí vodných tokov. Územie okresu Pezinok patrí do SVP Povodie Dunaja, odštepny závod Šamorín a Povodia Váhu, odštepny závod Piešťany. Záujmové územie povodia Dunaja je rozdelené na 3 povodňové úseky na teritóriu územného obvodu okresu Pezinok. Sú ohraničené hlavnými ľavostrannými prítokmi, prípadne kanálom s čerpacou stanicou, pokiaľ sú tieto prítoky ohradzované alebo inak upravené a ovplyvňujú priebeh povodne: 1. povodňový úsek:

- A. Šúrský kanál v dĺžke 15,325 km, katastrálne územie Svätý Jur po ústie do Stoličného potoka,
- B. Saulak v dĺžke 15 km - ústí do Stoličného potoka, katastrálne územie Pezinok, Viničné, Slovenský Grob,
- C. Myslenický potok v dĺžke 9 km, katastrálne územie Limbach, Pezinok Grinava.

V letných mesiacoch sa vplyvom klimatických zmien do budúcnosti musí počítať so záplavami a škodami na majetku. Z toho dôvodu je dôležité, najmä v letných mesiacoch, pozorne sledovať vývoj počasia, výskyt maximálnych zrážok, ich hodnotu si prípadne telefonicky overiť na pracoviskách SHMÚ, prípadne horské a podhorské oblasti priamo u [Astronomického a geofyzikálneho observatória Matematicko-fyzikálnej fakulty Univerzity Komenského Bratislava so sídlom v Modre - Pieskoch /č. t. 02/60295808/](#). Na včasné varovanie obyvateľstva sa predpokladajú použiť elektrické sirény obcí príslušným varovným signálom: „**OHROZENIE VODOU**“ - šesťminútovým stálym tónom sirén a jeho doplnením o vecné informácie, varovanie a vydanie pokynov prostredníctvom miestnych rozhlasov v ohrozených obciach.

Ohrozenie požiarom

Za požiar sa považuje každé nežiaduce zahorenie, pri ktorom vznikajú škody na majetku, životnom prostredí alebo následkom ktorého je usmrtená alebo zranená fyzická osoba alebo zviera. Veľké požiare hrozia všade, kde sa vo veľkom skladujú farbivá, riedidlá, pohonné hmoty, textilné

syntetické materiály, drevo, uhlie, plyn, gumárenské výrobky, múka, cukor, obilie, slama, krmné zmesi, papier, atď. Okrem primárneho ohrozenia je možné aj sekundárne ohrozenie vznikom dusivých, dráždivých a toxických splodín horenia. Možnosť vzniku rozsiahlych požiarov hrozí iba v lesných komplexoch Malých Karpát a v nížinných hájoch Lindava, Šenkvicový háj, Panónsky háj v čase extrémneho sucha, aké sa v posledných rokoch v našich priestoroch vyskytuje. V Slatinnom lese - Jurský Šur sa otvorený požiar nepredpokladá, nakoľko ide o zniženu, zväčša zatopenú vodou. Sú to oblasti neobývané a ohrozenie života a zdravia obyvateľov je minimálne. K rozsiahlym požiarom môže prísť v čase extrémneho sucha aj na obilných poliach, ale pri zbere úrody je zabezpečená pravidelná asistencia požiarnych vozidiel.

Možným vznikom požiaru v okrese Pezinok sú ohrozené všetky objekty strojárneho priemyslu, stavebníctva, potravinárskeho a poľnohospodárskeho priemyslu, energetické objekty, objekty, v ktorých sa spracúvajú plasty a odpady, objekty drevárskeho priemyslu a drevovýroby. Riziko vzniku požiarov sa v týchto subjektoch minimalizuje prísnyim dodržiavaním zásad a predpisov bezpečnosti pri práci a požiarnej ochrany. Odbor krízového riadenia OÚ Pezinok (OKR) v rámci svojej činnosti úzko spolupracuje s Okresným riaditeľstvom HaZZ v Pezinku, ktorého zástupca je členom krízového štábu OÚ v Pezinku. Zvýšené nebezpečenstvo ohrozenia pre obyvateľov Pezinka predstavuje najmä objekt chemického priemyslu - Brenntag, ktorý je zaradený v rizikovej kategórii „B“. V tejto spoločnosti je preto spracovaný Havarijný plán a Plán prevencie závažných priemyselných havárií, ktorý sa pravidelne aktualizuje, precvičuje a kontroluje. V prípade požiaru v tomto subjekte by prišlo k úniku a rozptýleniu nebezpečných látok v ovzduší, ktoré by mohli vážne ohroziť životy a zdravie najmä obyvateľov Pezinka.

Ohrozenie výbuchmi a požiarimi môže na území okresu Pezinok nastať pri manipulácii s horľavými pohonnými látkami na čerpacích staniciach v okrese Pezinok. Častá, Limbach, Šenkvice - čerpacie stanice sú situované uprostred obytných súborov. Najväčšie množstvá pohonných látok sa skladujú v Modre a v Pezinku. Závažnosť následkov požiaru bude závisieť od rozsahu požiaru. Oblasť dosahu predpokladaného ohrozenia bude určená neodkladne po vzniku mimoriadnej udalosti.

Ďalším riziká môžu byť technogénneho a sociogénneho charakteru ako napríklad havárie a terorizmus. Častým terčom môžu byť útoky na rôzne ciele navonok prezentujúce, alebo symbolizujúce štátnu a verejnú správu a moc. Ďalšou skupinou tvoria útoky na prostriedky masovej dopravy s veľkou koncentráciou rôznorodého obyvateľstva. Do tejto kategórie je však možno začleniť aj verejné priestranstvá s veľkou koncentráciou osôb, napríklad trhoviská, letoviská, školské a kultúrne zariadenia, športové areály a podujatia, kostoly, miesta konania voľnočasovej zábavy, hotely, ubytovacie a stravovacie zariadenia, autobusové a vlakové nádražia, obchodné a nákupné centrá a ďalšie. Okrem veľkej koncentrácie obyvateľstva sa takéto objekty a miesta vyznačujú značnou nepriehľadnosťou, čo často uľahčuje infiltráciu teroristických útočníkov do prostredia a následnú akciu. Na našom území sa v minulosti nevyskytovali priame teroristické útoky, možnosť a dostupnosť získať zbrane je monitorovaná, špeciálne služby efektívne predchádzajú teroristickým útokom.

Vláda SR vyhlásila dňa 26.2.2022 mimoriadnu situáciu pre celé územie Slovenskej republiky, z dôvodu hromadného prílevu cudzincov na územie Slovenskej republiky, v súlade

s ustanoveniami zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov z dôvodu hromadného prílevu cudzincov na územie Slovenskej republiky. Hromadný prílev cudzincov bol spôsobený ozbrojeným konfliktom na území susednej Ukrajiny zo dňa 24.2.2022. K zabezpečeniu plnenia úloh krízového riadenia, krízového plánovania v systéme hospodárskej mobilizácie, civilného núdzového plánovania, civilnej ochrany a správy materiálu civilnej ochrany na území okresu Pezinok boli orgánmi KR OÚ a KŠ neodkladne prijaté opatrenia k zabezpečeniu aktívneho výkonu a koordinačnej činnosti pri riešení predmetnej udalosti.

D. ZÁVERY A ODPORÚČANIA

a) Odporúčania pre vypracovanie plánov ochrany obyvateľstva

Z analýzy územia vyplýva, že obce a objekty nachádzajúce sa na území okresu Pezinok môžu byť ohrozené najmä týmito mimoriadnymi udalosťami:

- ohrozenie vodou - povodne
- ohrozenie únikom nebezpečných látok z možných zdrojov ohrozenia
- šírenia infekčných a nákazlivých chorôb
- nebezpečné vyhrážanie orgánom štátnej moci
- hromadný prílev cudzincov

Na hore uvedené ohrozenia KR OÚ stanovuje hlavné úlohy, vypracováva postupy a plán ochrany obyvateľstva podľa predpokladaného rozsahu mimoriadnej udalosti. Mestá a obce, FO a PO územného obvodu si vypracujú vlastné plány prispôbené na svoje podmienky v zmysle zákonných povinností. Na základe odporúčaní OKR OÚ Pezinok alebo výsledkov KŠ vypracujú aj ďalšie plány, ktoré môžu zmierniť následky dopadov na obyvateľov (napr. Pandemický plán).

V súčasnej dobe je veľká pozornosť venovaná plneniu úloh vyplývajúce zo zákonných predpisov SR, ako aj s predpisov prijatých Európskou úniou na zmiernenie následkov šírenia infekčných a nákazlivých chorôb (COVID 19). Zabezpečiť tiež promptne plnenie opatrení v súvislosti mimoriadnou situáciou „hromadný prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky“, ktorý bol spôsobený ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny. Plnenie úloh je smerované na riešenie vzniknutej KS s dôrazom na zamedzenie ohrozenia života, zdravia, majetku, zmiernenie následkov a minimalizovanie škôd. Zabezpečovať pripravenosť orgánov krízového riadenia na riešenie krízových situácií v oblasti civilnej ochrany, ochrany pred povodňami a na úseku hospodárskej mobilizácie. Podporovať činnosti pri aktívnom zavádzaní obnoviteľných zdrojov energie, preferovať zelené zdroje a dodržiavať energetickú efektívnosť.

Obce ohrozené mimoriadnymi udalosťami, únikom a následným pôsobením nebezpečných látok obligatórne vypracovávajú plán ochrany obyvateľstva pre konkrétne druhy ohrozenia. Vybrané PO a FO v okrese Pezinok sú povinní taktiež vypracovať plán ochrany svojich zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti pre prípad ich ohrozenia v rozsahu určenom okresným úradom podľa § 3c zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. Komplexnosť a aktuálnosť dokumentácie je zo strany KR OÚ preverovaná počas vykonávania kontrolnej činnosti v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva. Existujú tiež ďalšie potenciálne zdroje ohrozenia, ktoré nie je možné predbežne

lokalizovať. Sú to napr. zemetrasenia, povodne, snehové kalamity, veľké požiare a nákazy. Pre uvedené prípady sa samostatné plány ochrany obyvateľstva nevypracovávajú, nakoľko nie je vopred známe miesto mimoriadnej udalosti, ani veľkosť ohrozeného územia. V prípade vyskytnutia takejto MU, mimoriadne situácie riešia KŠ obcí a zriadené evakuačné komisie právnických osôb. V zmysle záverov Analýzy územia okresu Pezinok z hľadiska možných mimoriadnych udalostí má OKR OÚ Pezinok spracované vlastný Plány ochrany. Z hľadiska ohrozenia územia biologickými látkami, neboli prijaté konkrétne opatrenia, nakoľko nie je v územnom obvode objekt, ktorý by vyrábal, alebo manipuloval s nebezpečnými biologickými látkami.

b) Odporúčania pre plánovanie opatrení na evakuáciu a ukrytie obyvateľstva pre vypracovanie plánov ochrany obyvateľstva

Na stupni územia okresu Pezinok sú spracované plány evakuácie obyvateľstva podľa vyhlášky č. 328/2012 Z.z., ktorou sa stanovujú podrobnosti o evakuácii a plány evakuácie hospodárskych zvierat. Plány odborného zabezpečenia evakuácie sú spracované v spolupráci so spracovateľmi poriadkového a bezpečnostného, zdravotníckeho, dopravného a veterinárneho zabezpečenia. Odborné zásobovacie zabezpečenie - Plán núdzového ubytovania a núdzového zásobovania obyvateľstva - vypracoval OKR OÚ Pezinok v spolupráci s orgánmi samosprávy, s určenými právnickými osobami a fyzickými osobami - podnikateľmi. Mestá, obce a určené právnické osoby majú spracované vlastné plány evakuácie. Pri ich spracovaní OKR OÚ Pezinok poskytoval spracovateľom požadovanú dokumentáciu, odbornú a metodickú pomoc. Komplexnosť a aktuálnosť dokumentácie je zo strany KR preverovaná počas vykonávania kontrolnej činnosti v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva. Operatívne riešenie evakuácie osôb by mohlo ďalej pripadať do úvahy najmä v prípadoch:

- povodní na vodných tokoch,
- pri dlhodobom zamorení ovzdušia NL
- pri havárii počas prepravy NL po cestnej a železničnej sieti.

Pri úniku NL ľahších ako vzduch (amoniak), za priaznivých rozptylových podmienok (vertikálna stálosť atmosféry, vietor) a za predpokladu, že tieto látky nebudú mať možnosť reagovať so vzdušnou vlhkosťou a vytvárať zlúčeniny ťažšie ako vzduch, ktoré by sa ťažšie odstraňovali hlavne z podzemných priestorov, nebude pravdepodobne potrebná ani krátkodobá evakuácia, ale postačí krátkodobé opustenie ohrozených priestorov. Evakuácia obyvateľstva sa plánuje na stupni obec. Obyvateľstvo ohrozených obcí a miest v zaplavenej oblasti alebo v oblasti postihnutej únikom nebezpečných látok bude chránené evakuáciou s krátkodobou možným návratom podľa spracovaného „Plánu evakuácie“, resp. sa presunie do vyššie položených priestorov terénu, rodinných domov alebo do vyšších poschodí obytných budov. Evakuovanému obyvateľstvu bude poskytnuté núdzové ubytovanie a základné životné potreby na prežitie.

c) Odporúčania na prijímanie opatrení na zníženie rizík ohrozenia a opatrení nevyhnutných na zamedzenie šírenia a pôsobenia mimoriadnej udalosti

V rámci preventívnych opatrení je potrebné zamerať sa na plnenie povinností jednotlivých ohrozovateľov, hlavne na:

- budovanie systému monitorovania územia

- budovania systému varovania obyvateľstva a vyrozumienia osôb na ohrozenom území
- prípravu na civilnú ochranu
- systém varovania obyvateľstva a vyrozumenie osôb
- organizáciu informačného toku

Základným prostriedkom varovania je sieť sirén a využitie hromadných informačných prostriedkov. Sirény umiestnené na území okresu Pezinok tvoria obvodnú sieť sirén. Časť sirén v tejto sieti je ovládané diaľkovo, ostatné sú ovládané miestne.

Varovanie obyvateľstva sa vykonáva varovnými signálmi § 3a zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

- „VŠEOBECNÉ OHROZENIE“ - dvojminútovým kolísavým tónom sirén pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti ako aj pri možnosti rozšírenia následkov MÚ
- „OHROZENIE VODOU“ - šesťminútovým stálym tónom sirén pri ohrození ničivými účinkami vody
- Koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti sa vyhlasuje signálom „KONIEC OHROZENIA“ - dvojminútovým stálym tónom sirén bez opakovania

Varovné signály a signál „KONIEC OHROZENIA“ - sa následne dopĺňajú hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. Na základe údajov z „Analýzy možného vzniku mimoriadnej udalosti vo svojom územnom obvode“ a podľa § 3 vyhlášky MV SR č.533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok sa po vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s ohrozením biologických látok budú plniť tieto opatrenia:

- varovať obyvateľstvo a vyrozumieť osoby,
- organizovať informačný tok,
- monitorovať ohrozené územie,
- regulovať pohyb osôb a dopravných prostriedkov,
- poskytovať prvú predlekársku pomoc a neodkladnú zdravotnícku starostlivosť,
- vykonávať hygienickú očistu osôb,
- vykonávať prípravu a informovanie obyvateľstva,
- zabezpečovať individuálnu ochranu osôb,
- vykonávať ukrytie osôb,
- zabezpečovať profylaxiu.

Odporúčania pre nasadenie síl a prostriedkov na odstránenie následkov mimoriadnych udalostí

Na uskutočnenie záchranných prác pre odstránenie následkov mimoriadnych udalostí odporúčame podľa druhu a rozsahu vzniknutej mimoriadnej udalosti pripraviť v rámci okresu Pezinok na nasadenie nasledujúce sily a prostriedky civilnej ochrany a iných rezortov:

pri povodniach na malých povodiach územia okresu Pezinok

- krízové štáby (komisie) miest, obcí a právnických osôb na teritóriu
- záchranné jednotky, jednotky zdravotníckej pomoci poriadkové
jednotky CO obcí, hasičské jednotky obcí a právnických osôb na teritóriu obcí
- jednotky Hasičského a záchranného zboru Pezinok,
- pracovné jednotky a mechanizačné prostriedky správcov povodia Dunaja, závod Šamorín a Povodie Váhu, dispečing Piešťany,

- pracovné jednotky a mechanizačné prostriedky BVS a. s. a HVS Modra,
- právne spôsobilé obyvateľstvo miest a obcí, zamestnancov právnických osôb

pri veľkých lesných a poľných požiaroch

- krízové štáby (komisie) miest, obcí a právnických osôb na teritóriu
- jednotky Hasičského a záchranného zboru Pezinok
- dobrovoľné hasičské a záchranné zbory miest a obcí
- podľa potreby jednotky a techniku Hasičských a záchranných zborov susedných okresov - Bratislava, Malacky, Senec, Trnava
- právne spôsobilé obyvateľstvo, jednotky CO (zamestnancov) právnických osôb

pri snehových kalamiach, námrazách, poľadoviciach a zosuvoch pôdy a skál

- štáby CO (komisie) miest, obcí a právnických osôb na teritóriu
- pracovné jednotky a mechanizmy Regionálnej správy ciest, Čučoriedková 6, Bratislava a stredisko v Pezinku,
- pracovné jednotky a mechanizmy v mestách Pezinok, Modra a Svätý Jur
- pracovníkov a mechanizmy poľnohospodárskych družstiev, stavebných firiem a veľkých podnikov
- právne spôsobilé obyvateľstvo miest a obcí
- jednotky CO (zamestnancov) a techniku právnických osôb na teritóriu územia okresu

pri úniku nebezpečných látok v súvislosti s ich prepravou, skladovaním a využívaním

- štáby CO (komisie) miest, obcí a právnických osôb na teritóriu územia okresu Pezinok
- jednotky a techniku Hasičského a záchranného zboru Pezinok
- mobilnú skupinu analytického zisťovania z hameln rds a.s. Modra
- jednotky radiačného a chemického prieskum CO právnických osôb

pri všetkých vyššie uvedených, a iných nepredvídateľných mimoriadnych udalostiach

- štáby CO (komisie) miest, obcí a právnických osôb na teritóriu územia okresu Pezinok
- zdravotnícke zariadenia na teritóriu územia okresu Pezinok
- príslušníkov OR PZ Pezinok, obvodných oddelení polície, miestnych polícií
- určené právnické osoby a fyzické osoby - podľa druhu a rozsahu vzniknutej MU
- jednotky, materiál a techniku vojenských jednotiek na teritóriu okresu Pezinok
- príslušníkov, materiál a techniku jednotiek CO predurčených pre potrebu teritória

DÔLEŽITÉ KONTAKTY

<u>MESTSKÁ POLÍCIA</u>	Pezinok, MÚ Pezinok	159, 033/690 11 82
	Modra, MÚ Modra	159, +421 911 436 752
	Svätý Júr, MÚ Svätý Jur	159, +421 918 159 159
OBVODNÉ ODDELENIE POLICAJNÉHO ZBORU	Meisslova 5, 902 01 Pezinok	158 - linka tiesňového volania 033/641 23 33

<u>OKRESNÉ RIADITEĽSTVO POLICAJNÉHO ZBORU</u>	Šenkviclá 14, 902 01 Pezinok	+421-961 523 101 0961 521 111
<u>HASIČSKÝ A ZÁCHRANNÝ ZBOR</u>	Hasičská 4, 902 01 Pezinok	150 - linka tiesňového volania 033/640 30 62
MESTSKÁ POLIKLINIKA	Hollého 2, 902 01 Pezinok	155 - linka tiesňového volania 033/641 24 45, 033/641 24 46, 033/641 24 44 (operátor)
PORUCHY, ÚDRŽBA		
CESTY	SC BSK – stredisko Pezinok Jakub Kučera	hlásenie údržby 033/6402 792 0903 445 063
VODA	Bratislavská vodárenská spoločnosť	hlásenie porúch 0800121333
PLYN	Slovenský plynárenský podnik Stredisko distribúcie plynu Šenkviclá cesta 3, 902 01 Pezinok	operátor 033/6422342 poruchy 0850269269
ELEKTRINA	nahlasovať na čísle	poruchy 0850111555
VEREJNÉ OSVETLENIE	poruchy nahlasovať na čísle	poruchy 033/6901151 033/6452312
	Poškodenie dopr. značenia a štátnej cesty (II/502 a II/503) STREDISKO PEZINOK nahlasovať na čísle	Disp. 0911 255 741 0905 388 700 0907 904 106 033/640 2792

Spracoval :

JUDr. Peter Jedinák